

KAŽDÝ DRUHÝ PŘÍPAD ŘEŠENÝ PORADNOU PROJEKTU E-BEZPEČÍ JE SPOJEN SE ZNEUŽITÍM INTIMNÍCH MATERIÁLŮ V ONLINE PROSTŘEDÍ

Kamil KOPECKÝ

Poradna projektu E-Bezpečí pro oběti kybernetické kriminality poskytuje již 10 let pomoc obětem kybernetické kriminality, a to jak dětem, tak i dospělým uživatelům. V posledních letech pak - v souvislosti s nárůstem případů mravnostní kriminality - stále častěji řeší případy spojené se zneužitím intimních materiálů v kyberprostoru. V letošním roce pak počet těchto incidentů tvořil plných 46 % všech případů.

V letošním roce online poradna řešila případy spojené s celou řadou témat, přičemž první příčky pomyslného žebříčky tvořily situace spojené s konsensuálními či nekonsensuálními formami sextingu. Na dalších místech pak nalezneme případy, ve kterých dítě či dospělá osoba zažila vydírání či vyhrožování, případně krádež identity. S pravidelností se v poradně objevují různé druhy podvodů, scam (romance scam) a související fenomény.

U dětí převažují incidenty, které jsou spojené především se sextingem, mezi typické situace například patří následující případ, který nám nahlásila 14letá uživatelka:

Poradna E-Bezpečí: 28/09/2019 Dobrý den, chci se poradit, dostala jsem na Vás kontakt od Linky bezpečí. Fotila jsem nahé fotky pro svého kluka a poslala mu je. Před 14 dny jsem se s ním rozešla a on mi teď vyhrožuje, že na instáči

udělá profil a tam fotky dá. Chce se mnou znovu chodit, jinak to zveřejní. Poslala jsem mu to přes messenger. Nevím co mám dělat. Karolína (věk 14)

Jde o jeden z typických motivů spojených se sextingem - **intimní materiály vzniknou v rámci partnerského vztahu, a to zcela dobrovolně** (tzv. konsensuální sexing) a k jejich zneužití dojde teprve poté, co dojde k ukončení vztahu. Podle výsledků výzkumu [Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru](#) (Univerzita Palackého v Olomouci & O2 Czech Republic, 2017) nejvíce dětí odesílá své vlastní intimní materiály právě současnému příteli či přítelkyni - a to v rámci vztahu. Riziko zneužití citlivého materiálu po rozchodu je pak velmi vysoké.

Dalším problémem, který může nastat ve spojení se sextingem, je vydírání. Děti nahlašují vydírání zpravidla anonymně, a to různými způsoby, např. takto:

21/10/2019 00:21:45 Vydírá mě jeden kluk z internetu, kterému jsem poslala nahé fotky, že je rozešle. Že je pošle mému příteli a mé rodině, nevím, co mám dělat, konverzaci s ním jsem smazala, takže se nemůžu obrátit ani na policii. (vek 17)

Na první pohled případ zachycuje řadu chyb, kterých je oběť dopustila - kromě poskytnutí samotného sexuálně explicitního materiálu především smazala důkazy, čímž zkomplikovala následné vyšetřování. Nicméně vše se dá řešit, např. nechat pachatele takticky zopakovat, co po nás vlastně chce, a použít to jako důkaz. Vše se dá nějakým způsobem řešit.

Kromě případů spojených se sexualitou se v poradně objevují první incidenty hlášené dětmi, které spadají do oblasti [sharentingu](#). Děti totiž zjišťují, že jejich rodiče bez jejich souhlasu a vědomí nahrávají do online prostředí jejich vlastní fotografie. A rodiče poté odmítají materiály vymazat.

Poradna E-Bezpečí: 03/06/2019 19:43:01 Dobrý den, mám problém. Mamka mi na sociální síť dává moje fotky v různých situacích (co se mi nelíbí, třeba směšné fotky, když jsem byla malá, třeba u bazénu)... a sdílí je s lidmi, který

ani neznám. Mamce jsem mockrát říkala, ať to nedělá, že to nechci. Ale ona to pořád dělá. Nevím, jak to řešit. Pomůžete? Hedvika (15 let)

Poradna projektu E-Bezpečí řešila v letošním roce 313 případů, z nichž 70-80 incidentů bylo předáno k řešení policii (především případy obsahující sexuální komponent), se kterou úzce spolupracuje. V drtivé většině případů dokázali naši poradci klientovi pomoci.

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký

Poradna projektu E-Bezpečí je podporována řadou institucí, ke kterým patří statutární město Olomouc, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj, Ministerstvo vnitra ČR a společnost O2 Czech Republic. Projekt E-Bezpečí je realizován Centrem prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.